

JAN ZRZAVÝ: ze sbírek soukromých sběratelů

24. 3. – 1. 7. 2018

Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových se ve svém výstavním programu nezdávka věnuje i tomu, co se dá prezentovat jen obtížně – přátelským vazbám, setkáním a nečekaným událostem, spojujícím někdy i velmi rozdílné osobnosti. Právě taková nepravděpodobná blízkost propojuje Pravoslava Sováka a Jana Zrzavého. V době krátkého těsně poválečného působení Jana Zrzavého na Univerzitě v Olomouci se asistentem v jeho ateliéru stal právě Pravoslav Sovák (1926, Vysoké Mýto). Sovákovu přelomovou retrospektivu Museum Kampa připravilo téměř souběžně s výstavou malého velkého muže Jana Zrzavého.

Poetické kvality díla Jana Zrzavého, jeho ilustrace k Erbenově Kytici a k Máchovu Máji, melancholie a mollový smutek, dojímaly citlivá nitra Čechů a Češek po mnoho desetiletí. Byl živou legendou, když si vykračoval s hůlkou a baretem po zámeckých schodech ke svému ateliéru v domě sochařky Hany Wichterlové. Lidé ho na ulici poznávali a oslovovali ho. V poslední etapě svého života byl považován za umělce vskutku národního.

Vycházel ze symbolismu počátku dvacátého století. Byl vždycky svůj, zcela odlišný, po avantgardních počátcích ho můžeme nejlépe přiradit mezi umělce preferující neoklasicismus, Novou věčnost, magický realismus, lze hovořit i o metafyzické malbě.

Nejúspěšnější obrazy Jana Zrzavého nejsou spontánní, naopak, komponoval jejich stavbu velmi pečlivě. Maloval převážně v noci. Nepotřeboval denní světlo a motiv před sebou, nebyl realistický malíř, pracoval z paměti a podle skic. Ke každému obrazu vznikla řada přípravných kreseb a také finální kresba uhlím obvykle ve stejné velikosti.

Výstava se soustředí na čtyři nejdůležitější okruhy autorova díla. Rané, radostné, expresivní a někdy i erotické kresby okolo první světové války nahrazují stylizované převážně ženské figury nadané psychologickým obsahem. Neobyčejnou intenzitou působí náboženské motivy, tváře

„Přežije-li kultura, přežije národ.“

– Jan Mládek

usměvavých andělů, Krista a Jana Křtitele prozářených mocným charismatickým tajemstvím. Poslední část výstavy tvoří krajiny z Bretaně i Čech, z Vysočiny i Ostravska, z římské Via Appia a z Benátek. Na obrazech Benátek a zátiší dominuje geometrie, jen zlehka připodobněná odrazu skutečného světa.

Krajina Jana Zrzavého je vždy jevištěm, kam ještě nepřišli lidé, nebo scénu právě opustili. A je zároveň zátiším, jen místo jablek a váz jsou zde domky, stromy, kříže a studny. Také lodě autor namaloval v závětrí přístavu v Camaretu, rozhozené na poklidné hladině jako jablka a hrušky po ubruse.

JAN ZRZAVÝ se narodil 5. listopadu 1890 v učitelské rodině v Okrouhlici -Vadíně jako šesté z devíti dětí. Za svůj skutečný domov považoval nedaleký Krucemburk. Postupně vystřídal několik vzdělávacích ústavů, na žádném nevydržel. Ani na Uměleckoprůmyslové škole, kde mohl s otcovským svolením začít studovat až po dlouhé nemoci v roce 1907.

V letech 1910 - 12 byl členem skupiny Sursum společně s Josefem Váchalem, Janem Konůpkem, Františkem Koblihou, Emilem Pacovským, Adolfem Gärtnerem a dalšími. V této době se také seznámil s Bohumilem Kubištou. Mezi lety 1918 – 1924 patřil mezi Tvrdošijné stejně jako Josef Čapek, Vlastislav Hofman, Rudolf Kremlička, Otakar Marvánek, Václav Špála.

Mezi válkami pracoval jako solitér mimo dobové proudy, přesto vlivům nadosah. Žil v Paříži, opakovaně se vracel do Bretaně a Benátek. Pravidelně vystavoval v Praze. V letech 1947 - 1949 vyučoval malbu na Palackého univerzitě v Olomouci. Ilustroval řadu knih, Máj, Kytici, Shakespearovy Sonety a významná byla i jeho scénografická činnost. Zemřel 12. října 1977 v Praze, pohřben je v Krucemburku.

„Přežije-li kultura, přežije národ.“

– Jan Mládek

JAN ZRZAVÝ

ze sbírek soukromých sběratelů

24. března – 1. července 2018

kurátorky: Martina Vítková a Petra Patlejchová

DOPROVODNÉ PROGRAMY:

- 3. 4. 2018** Kurátorská komentovaná prohlídka, 18:30 h
- 14. 4. 2018** Sobotní dílna pro rodiče s dětmi, 16:00 h
- 21. 4. 2018** Lektorská komentovaná prohlídka, 15:00 h
- 17. 5. 2018** Večer Jana zrzavého, 19:00 h

Další informace:

[Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových](#)

U Sovových mlýnů 2, 118 00 Praha 1

tel.: 257 286 144, m: 724 22 88 38

e-mail: jana.pelouchova@museumkampa.cz

Otevřeno denně od 10 do 18 hodin

www.museumkampa.cz

Generální partner Musea Kampa: Vítkovice – Machinery Group

Hlavní partner Musea Kampa: Česká spořitelna

Partneři Musea Kampa: Hlavní město Praha, Městská část Praha 1,
Ministerstvo kultury ČR

Mediální partneři Musea Kampa: Blesk, Rádio Impuls, BigMedia